

„Primorski List“

izhaja vsaki 1., 10., in 20. dan v mesecu. Cena za celo leto 1 gl. 50 n., za pol leta 75 n. Posamezne številke se dobivajo v tabakarnah: Nunske ulice in Šolske ulice po 4 nov.

PRIMORSKI LIST

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

Uredništvo in upravnništvo mu je v Gorici, Nunske ulice št. 10. — Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema oglase in naznanila po pogodbi.

Odgovorni urednik in izdajatelj: J. Marušič.

Lastnik: Konsorcij „Primorskega Lista“.

Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Izza zadnjih dni.

Cesarsko slavlje.

Krasen dan je bil 2. decembra. Po toliko slabih, mokrotnih dnevih, kako je povzdignil svečanost cesarske slavnosti. Tudi naše mesto se je zganilo, da dostojno praznuje petdesetletnico. Predvečer je bila po mestu splošna, res lepa razsvetljava. Ni se niti nikdo očitno pokazati protidinastičnega čuta. Drugi dan je bil splošen praznik. Mesto vse v zastavah. Pri „rudeči hiši“ so slovesno vložili temeljni kamen zavodu za uboge onemogle.

Šolski dom.

Slovenci so sezidali v proslavo 50-letnice v Križni ulici „Šolski dom“.

V zlatih črkah se blesti na pročelju napis: „Šolski dom, v spomin 50 letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I.“

Lepo obširno poslopje se vzdiguje visoko v zrak. 2. dec. je bilo blagoslovljeno. Ob 7^h zbrala se je vsa mladina v „Šolskem domu“ od koder je šla k sv. maši k sv. Ignaciju na Travniki. Po sv. maši so se vrnili v „Šolski dom“, kamor se je zbralo mnogo občinstva raznih stanov. Iz prvega nadstropja je vihljala krasna črno-zolta zastava, dar visokorodne grofice Mat. Attems. Zastava je iz dobre svile, okrašena s pravim zlatom; na sredi je vdelen cesarski orel.

Začelo je blagoslovljanje, in iz II. nadstropja je priplula naša trobojnica, dar goriškega ženstva, katero so še le sedaj razobesili. Komaj pa se je prikazala že je prisopil stražnik, kateri je že čakal z nalogo, naj pazi, da se ne razobesi (kako so skrbni!) slov. zastava. A zavrnili so ga, da je sedaj blagoslovljanje. To se je vršilo slovesno-resno med petjem deklisklega zbora. Po končanem blagoslovljanju so se zbrali otroci v večih sobah, kjer so imeli biti slavnostni govori. V sobi, iz katere je plapolala narodna zastava, bil je ravno govor. Kar se vrata odpró in uradnik Schamaneck s stražnikom vstopi zahtevajoč, da se slika slov. zastava. Dr. Gregorčič je pribil takoj deistvo, da vladni zastopnik pride in slika ukazano preči in moti med slavnostnim govorom na prese. vladarja slavnost. Zaključil je slavnost. Prosil je navzoče naj se mirno razidejo. Nepopisen prizor je nastal. Taka neopravičena zahteva je globoko v srce ranila vse navzoče. Možje, kateri so za svojega vladarja že zrlí neustrašeno smrti v obraz, so stiskali nad takim ravnanjem pesti. Le minotosti in prigovarjanju vplivnih mož se je posrečilo množico potolažiti. Žene so se zgrozile: „Me smo jo kupile, me jo bomo varovale“. Čast jim! Otroci so rinili vsi ob enem k vratom, vsi preplašeni in prebledeli. Mnogim je prišlo slabo. Počasi, prepočasi vladinim organom, kateri so poslali po pomoč, se je praznila dvorana. Šest redarjev je stopilo oblastno v sobo, s svetlimi čeladami pa glavi. Njih načelnik se je jako odurno vedel v sobi. Ali razjarjeni ljudje so zahtevali, da morajo prej cesarsko zastavo odstraniti. To se je tudi zgodilo. Ogorčenost je bila silno velika. Na ulici se je nabral cvet fakinaže in se zadovoljno režal. Iz III. nadstropja nasprotne hiše pa je letelo že med blagoslovljenjem kamenje. Med živjoklici so nekateri navzočih zapustili poslopje. V eni sobi je imel voditelj g. Jož. Hrovatin še nagovor na nižje razrede in zaključili so slavnost s cesarsko pesmijo.

To so dejstva, katera so se godila v „Šolskem domu“ 2. decembra. Ta dejstva nam marsikaj osvetlijo. Zato smo jih obširneje navedli. Ne gre se tu za eno zastavo, ampak v vsej nagoti se je tu zopet enkrat pokazal nevredni vladni sistem. Nov dokaz je to brezpravnosti in zatiranja od strani onih, kateri so poklicani, da ščitijo in pravico delé slabejšemu proti našljn močnejšega. Pribijemo prvič, da se je krivici dodala — sramota. Slovenci so morali

si zgraditi „Šolski dom“ radi krivic, ki so se jim godile. „Šolski dom“ bo sicer poznim rodovom trajen spomenik zvestobe do vladarja, a zraven tega večin, sramoten spomenik našim sovražnikom očitajoč krivice, katere je desetletja trpel slovenski narod. Ime našega vladarja se v zlatih črkah blesti na pročelju, a na onem zlatu visi kri Slovenca trpina. Od svojih ust si je odtrgal, da je napravil svojim otrokom dom, kjer naj bi se učili ljubiti vladarja in domovino, dom, kateri naj bi jih orel propadli fakinaži in goriškemu renegatstvu. S slavnostnim klicem, udanosti in zvestobe zveni pred našim vladarja, kateri gotovo enako ljubi vse narode — obupen klic naroda zaničevanega in teptanega. Šola s krvavimi žulji sezidana je ogromen krivičen davek, katerega so naložili sovražniki našemu narodu. Za šolo bi morali drugi skrbeti in Slovenci bi z drugimi zavodi slavili veselojšo petdesetletnico. Ali ostane tu sovragom našim izgovor? Leta in leta so se upirali slov. šoli. Ko je njih brezstudenost že presegala vse meje so odkazali umaj mesta štiri majhne sobe sredi gnojišča za 500 otrok. Zadnji dogodki so nas podučili, kje imajo oporo naši sovražniki.

„Ruska“ zastava.

Nesramno orožje porabljajo naši nasprotniki. List za listom hujšaka „Corriere“ in sestra mu „Sentinella“ z „rusko“ zastavo. Podlo obrekovanje ni ostalo brez uspeha, ker mu je šla vlada sama na roko. Kje pa je tisti „ruski“ strah. Trobojnica naša, ima enake barve z barvami mnogih drugih držav in je tudi — drugače obešena — kupčijska zastava Rusije. Ali kaj ima to opraviti z našo trobojnico? To dobro vedó tudi naši sovragi, a zlobno dalje hujškajo. Naša zastava je zastava vojvodin — Kranjske in pripoznana zastava vseh Slovencev. Pod njo se je naš narod zbiral pri vseh slavnostih, ona spremlja umirlega člana „Podpornega društva“ v Gorici k večnemu počitku; ona je vedno prosto vihljala, in tudi sedaj neovirana v Trstu, Mariboru, v Pulju, Celju in drugod, le Gorica mora delati izjemo, da ne žali naša krasna trobojnica krivonosih židov in nestrpnih neodrešencev.

Prašajmo:

Komu se služi s tem?

Smelo in neprikrito trdimo: irendenti, katera se čedalje očitneje in brezstidneje šopiri v našem mastu. Ze večkrat je naš list opozoril na rovanje glasil iredente v našem Primorju. Enako vsi drugi listi. V našem mestu nosi zvonec v tem oziru: „Sentinella“, „Corriere“ sam je bolj prikrit. „Sentinella“ ve v Italiji za vsako barabo, nikdar pa ne omeni nobene domorodne slavnosti, nikdar ne pove nobenega dogodka, godu iz naše vladarske družine. „Sentinella“ je pisala o groznem činu, kateri je pretresel ves omikan svet činično nesramno, govorila o naši cesarici, kakor bi govorila o kraljici Hotentotov, in ni povedala niti ali je bil pogreb. Ali kaj hoče z naslednjim: „Sentinella“ izšla je v torek 29 novb. mesto v sredo in sicer v dveh številkah (tudi za soboto 3 dec.). Rado veden sem odprl naslednjo štev. „Sentinella“ ni omenila o teh slavnostnih dnevih niti imena našega vladarja. Vsaka opazka bi bila odveč.

In takim ljudem na ljubo se žali verno slovensko ljudstvo. A pride dan osvete, in se iskali bodo Slovencev. — Gada si goji na prsih nesrečna politika, katera zatira Slovence in spodkopuje vgléd in zaupanje do prestola. Dvoje je mogoče: Ali merodajni činitelji nimajo moči, ali nočejo. Eno je sramotniše kakor drugo. Da lahek je potem zaključek, katerega iz strahu pred drž. pravd. ne zabeležimo. Mi ne moremo pomagati, tako zahteva logika.

Ali je čudno, ako med prim. Slovenci pada ugled in zaupanje do... S kakim naidušenjem govori Slovenec o svojem cesarju, kako plamti v njem čut zvesto-

be; naši vojaki so bili med najboljšimi v raznih ognjih. Ali je pa čudno, ako v takih razmerah ogorčeno ljudstvo zahteva, da se odstrani tudi cesarska zastava.

Sklep.

Prav! le tako dalje! Nam tako postopanje le koristi. — S tem se goji le čut, da smo teptani. Prosti človek, kateremu niso znane visoke spletkarije proti nam dobi tako dokaz, katerega mora spoznati vsak otrok. Taka dejstva glasno upijejo, in ne ostanejo brez uspeha. Bolj to odpre oči ljudstvu, nego vsi govori, vse demoljubno časopisje; vse konfiskacije. — A seme zasejano v „Šolskem domu“, bode klilo v sto in sto mladih srčih, katerim neizbrisni ostanejo spomini na dogodka 2. decembra. Bilo je navzočih čez 600 otrok bili so možje, bile žene-matere, tem vsem se je z odurnim postopanjem zanetil v srcu plamen ljubezni do teptane trobojnice. Matere vcepijo svojim otrokom ljubezen do domovine. Te zastave v prsih naših ne iztrga nobena vlada, tam bo vihljala, dokler nas ne pripelje v naši Avstriji do svojih pravic — in zmage.

Dopisi.

Iz Šebrelj. Sveti misijon. — Pomenljivi in nepozabni so za našo in Jagerško faro dnevi od 11.—20. nov. ko smo po skrbi našega preč. g. župnika imeli priliko skupnozdrženi obhajati sv. misijon v Šebreljah. — Pričakoval sem — toda brezuspešno — da spretnejše pero opiše slavnosti.

V tiho noč dne 9. nov. dospeli so čč. oo. lazaristi v razsvitljeno šebreljsko vas — to je naznanjalo faranom slovesno zvonjenje, v splošno veselje brez izjeme. V petek 11. nov. pričeli so misijon za otroke s sv. spovedjo, drugi dan v soboto bilo je pa zanje skupno sv. obhajilo. Milo pač postane človeku pri srcu, ko sliši nedolžno mladež glasno prisegati svojemu Zveličarju zvestobo in udanost, slovesno ponavljajočo krstno obljubo. V soboto ob 3. uri pop. pričel je uvodni misijonski govor za odrasle. Mnogoštevilno se je zbiralo ljudstvo k pridigam od blizo in daleč, ter ginjenoudano in pazljivo poslušalo zares prepričevalne besede gorečih misijonarjev — besede ki so prihajajoče iz srca se gaie v srce.

Vsaki dan se je pričela pobožnost ob 5. uri zjut. in se končala s spovedjo ob 8. uri zv. Sleherni dan so bili 3 govori. Vsaki dan bile ste dve sv. maši pred izpostavljenim Najsvetejšim. Krasno petje domačega zbora je slovesnost zelo povzdigovalo — kajti peli so vsaki dan mašo od drugega skladatelja pod vodstvom našega preč. g. župnika Kokošarja — kakor tudi „graduale“ in „offertorij“.

Vsak večer ob 8. uri je vzdramljaj vabljivo iz visokih lin misijonski zvon — zvon pokore iz grešnega spanja, istočasno je zvonilo pri obah naših in jagerške cerkvi — v namen zvabiti k pokori sv. misijona zemljane iz sleherne in najdaljne kočice. V petek zv. 18. nov. ob 8. uri je zadonelo v noč krasno ubrano pritrkovanje, znane celí fari splošno spravo.

V soboto zjutraj bilo je skupno sv. obhajilo za varuhe.

V nedeljo jutro sv. obh. za vse — namreč po cerkvi in mej tem časom so se pele razne obhajilne pesni.

To nedeljo 20. nov. smo imeli sklep sv. misijona, ob deseti uri slovesna sv. maša, pri kateri sta nastopila šebreljski in šentviškogorski zbor z mašo, „Pilland-ovo“ pod vodstvom skladatelja g. Laharnarja. Tem potom izrekam šentviškogorskim pevcem in pevkam iskreno srčno zahvalo za njih naklonjenost in bratsko snidenje!

Posebno lep je bil sklep sv. misijona ob 3. pop. Preč gg. vodja Nežmah je blagoslovil misijonski križ. Na to se je razvila prelepa procesija. Za križem je prvo nastopila mladež, za njo

moški, potem ovenčane device, ki so spremljale z gorečimi svečami nebeskiga Ženina. Za temi sta prepevala že imenovana zbora „O sveti križ“ itd. Zdaj je sledil sv. misijonski križ, katerega so nosili vaški fantje. Za tim je sledila zbrana duhovščina. In zadej ženske.

Na to je bila sklepna pridiga č. g. Nežmaha, ki je v tako navdušenih in ganljivih besedah slikal ter razložil namen in pomen misijonskega križa, da je ljudstvo po cerkvi glasno ihtelo.

S slovesnim „Te Deum“ in podeljenjem papeževega blagoslova se je sklenil sveti misijonski čas.

Dal Bog da bi obrodil sv. misijon mnogo sadu v naš dušni in telesni blagor. Preč. g. misijonarjem pa kličé zdržena fara „Bog Vam povrni Vaš trud“! Vaši nauki pa naj ostanejo globoko zapisani v naših srcih, da nas enkrat srečno združijo nad zvezdami. — a.

Iz Branice. (Izv. dop.) „A stena skalna ostane stalna“, tako stoji napisano na razglednicah našega junaka, katere mu je velezaslužno veteransko društvo postavilo trajen spomenik „aere perennius“. Razne opise o slavnosti povodom odkritja spomenika 14. avg. 1898, je bilo čitati v raznih nemških in laških (vladno-konservativnih) časnikih. Tudi „Soča“ je prinesla nekaj dopisov in opazek o njej; najbolj obširni in stvarni dopis je pa prinesel „Slovenski list“ o tej slavnosti. Vsa slavnost se je po vsopredu in sijajno vršila; le pri „banketu“ je bilo malo odveč neizogibne „demimonde“ in takih, ki niso tje spadali, zastopanih, mesto nekaterih, ki bi bili vsekako morali biti navzoči, pa žalibog niso bili, ker ni bilo za vse dovolj prostora, — kakor se je slišal izgovor! Naj se pa vso to redko slavnost opiše iz katerega koli stališča, reči moramo, da gre vsekako čestitati predsedniku veteranskega društva, da je on znal z svojo neumornostjo dobiti toliko prostovoljnih darov, zlasti v c. in kr. armadi 2500 gl. in od slovenskih rojakov (kakih 500 gl.) sicer bi bil naš junak in mi z njim morali še dalje čakati na zasluženi spomenik in težko da bi ga bili kdaj dočakali! Kajti ravno cesarski jubilej je dal h tej prostovoljni naberi najboljšo priliko in lep pomen, kakor se glasi tudi slovenski napis na podstavu spomenika: „V spomin na petdesetletnico vladanja Njeg. c. in kr. Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. 1848-1898.“

V proslavo stotnika c. k. topničarskega pešpolka št. 8. Andreja barona Čehovina, rojenega v Branici 26. avgusta 1810; umrlega v Baden-u pri Dunaju 10. septembra 1855; viteza reda Marije Terezije, odlikovanega z zlato in srebrno svetinjo I. reda itd. itd. (Dalje na drugi strani!)

Najhrabrejšemu med hrabrimi v vojski Radetzkega 1848-1849.

Postavilo s prostovoljnimi doneski načelnštvo društva vojaških doslužencev za Goriško in Gradišansko.

Predsednik: A. Jacobi.

Ko je bil pisec tega in udeležitelj, iste slavnosti par dni pozneje v Gorici, iste slavnosti zdaj že umrli, nepozabni mlg. A. Marušič, da naj mu povem, kak utis je napravila na me kot udeležitelja in slavnostnega govornika vsa ta slavnost. Jaz sem mu na kratko odvrnil, „da ravno takega, kakor je bil sploh pri vsestranskih okoliščinah mogoč!“ „Saj pravim“, je dejal, ta modri mož, „da nekateri naših tega ne umajo, da vse je moralo tako biti, kakor je ravno bilo! Vaš slovenski govor pa je imel še to dobro, da ni imela vsa sicer lepa slavnost sama vojaško-nemško-vladnega lica!“

Tako stoji zdaj ta veličastni spomenek ponosno pred rojstno hišo junakovo! Od slavnosti sem je prišlo že mnogo gospode od vseh krajev si ogledat ga, ki zapisejo potem svoja imena v spominsko knjigo. Kaj pomenljivo je obrneno žrelo bronenege 486 funtov tehtajočega topa ravno dol proti Italiji, ki je imela in krila grobove za naše ces. ante! Zato je

tudi nekaj naravnega, da naše zvesto slovensko ljudstvo ne more rado gledati tudi naših nestrpnih primorskih odrešencev, ki nočejo poznati krščanskega duha, duha pravice, resnice in ljubezni.

Naš domačin arhitekt g. M. Fabjan in docent na c. kr. tehniški na Dunaju je s kiparskim delom g. Bitezniaka tako zadovoljen, da mu bode rad, kadar se mu ponudi prilika, naklonil vsako večje delo. Strokovnjaki cenijo vrednost tega zares krasnega spomenika na 10-12000 for. — Zato bi bil g. umetnik — kipar, ki je svoje prvo večje delo v tej stroki tako umotvorno izgotovil in to za tako malo ceno (2500 for.) vreden tudi dobre nagrade. Da bode pa spomenik slednjic popolnoma dovršen, bode omenjeni g. arhitekt, ki je napravil krasni načrt spomenika, oskrbel na stroške veteranskega društva potrebne nasade cvetic okoli spomenika in kar je treba še h železni ograji. Potem se bo dal spomenik še fotografirati od raznih strani! Toliko za danes! Naj glas mogočen doni:

Junaku na veke „Slava“! —

M. Mihaeljev.

Od nekod. Dan 50 letnice vladanja praznoval se je med slov. ljudstvom tudi v zadnjem kotu po možnosti slovesno. Mogočni strelji in plapolajoči kresci ob meji so oznanjali, da Avstrija slavi slaven dan.

Toda v posameznih krajih dogajalo se je tudi marsikaj, kar ni bilo hvale vredno. Tako so Zapotoški fantje — kakor se govori — plesali. Po plesu šli so pred župnišče razsajati, polomili so revno zagrajo vrtilca, in ker duhovniki ni bilo doma, pustili so za sabo mu na oknu župnišča kosček dlan dolgega in širokega, umazanega papirja do svojega duhovnika, z opazko, da ni boljšega papirja vreden.

Se vé, bi moralo v tem slučaju dotično županstvo ali pa orožništvo poseči vmes. Ali to naj bi bilo za enkrat, ako že poredni fantje ne vedo pametnejše se veseliti, kakor v adventu plesati, se vpijaniti, razsajati in svojemu duhovniku nasprotovati. Saj 50 letnice cesarjeve ta rod več doživel ne bo.

Ali to ni posamezen slučaj. Duhovnika zapotoška ima peščico duš, in te razpadajo na 2 ali več strank, ki si druga drugi nasprotujejo. Ako jih duhovnik svari, tožijo ga zdaj pri dekanijskem upravitelju, drugič pri nadšk. ordinariatu, tretjkrat pri glavarstvu, kjer bojda leži cel zvezek samih pritožb.

Ljudje božji, kje ste s pametjo? Ali je to zahvala vašemu duhovniku, ki se toliko trudi z vašimi otroci v šoli in cerkvi, ki pisari in pošilja prošnje na vse kraje, da bi se vaša cerkva, ki je zares poprave potrebna, popravila, kakor je bilo brati v P. L. letošnjega leta — ki je sam v to svrhu podpisal 100 gld. i. t. d.

Ne, ne, to ni prav, spametujte se in pokazite, da ste duhovnika ne samo potrebni, temveč tudi vredni!

S ničevnimi tožbami si spoštovanja nikjer ne boste pridobili.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor zboruje le do 20. ali 22. t. m. Delo itak ne more naprej. Vlada upa, da pojde v novem letu bolje, ter se državni zbor snide sredi januarja in

ostane skupaj do konca aprila. Vendar pa bode vlada morala začasno nagodbo podaljšati s pomočjo paragr. 14, ker ni upanja da bi zbornica pravočasno rešila vladno nagodbeno predlogo.

Proračun za l. 1899 je vlada predložila. Potrebščina znaša 760.286.783 gld. pokritje 760.754.834 gld., prebitok 468.041 gld. Potrebščina se je za prihodnje leto zvišala za celih 37 milijonov. Od tega zvišanja pa ne odpade prav nič za kmetovalca, ker je potrebščina za poljedelsko ministerstvo za 406.000 gld. manjša kakor v tekočem letu. Posebno jezi Nemce, ker se nahaja v proračunu nekaj drobtin za najnujnejše potrebe Slovanov, posebno za šolstvo. Tako zahteva naučno ministerstvo 3000 gld. za ustanove slovenskim dijakom na pravoslovnih in modroslovnih fakultetah.

Odgovor grofa Thuna na interpelacijo desnice radi iztiranja avstrijskih Slovanov iz Prusije ni razburil samo Nemcev marveč tudi naše ljubeznive sosedice Mažare. Slovanom „prijazni“ Košut je pralšal ogersk. min. predsednika, kako da sodi o tem odgovoru. Taki so.

Spremembe pri namestništvih. V pokoj je stopil graški namestnik marki Baquechem. Njegovim naslednikom je imenovan grof Clary-Aldringen, dosedaj deželni predsednik šlezki, ki je strogo nemškega mišljenja. Torej ta sprememba štajerskim rojakom ne bo mnogo koristila. V Šlezijo pride grof Jozef Thun-Hohenstein, dosedaj voditelj okrajnega glavarstva v Bregencu.

Katoliški shod za Solnograško je zboroval v Solnogradu. Razpravljalo se je o delavskem prašanju, o zadrukah, posojilnicah ter o poselskem prašanju. Shod je bil tedaj v prvi vrsti namenjen poljedelcem, obrtnikom in delavcem ter tudi onim, ki hočejo svoje moči posvetiti blagru trpetih stanov.

Mej Hrvati in Mažari se je v zadnjem času pojavil razpor. Hrvatski zastopniki trde, da Hrvatska ni vezana na nagodbo, ako zbornica do konca leta ne reši indemitetne predloge. Zato je minister za Hrvatsko pl. Josipović, ki je tudi načelnik kluba hrvatskih poslancev v ogerskem saboru, odstopil. Da ta korak vedno poslušnih hrvatskih poslancev ne ugaja Banffyju, ve vsakdo. Hudega najbrže ne bo.

V ogerskem državnem zboru tudi ni vse v redu. Komaj je odstopil minister za Hrvatsko, že je odstopil zbornični predsednik Szilagy in za njim njegov namestnik Lang. Ko je Banffy hotel govoriti, je opozicija yprizorila tak škandal, da dolgo ni prišel k besedi. Izjavil je, da toliko časa ne ostopi, dokler mu liberalna večina ne izreče nezaupnice. Mož ima pač železno čelo.

Vnanje države.

Nemški državni zbor je otvoril cesar Viljem s prestolnim govorom. Povdarjal je posebno potrebo preosnove vojaštva, bi bo seveda zahtevala ogromno novih stroškov. Da ni pozabil posebno obširno govoriti o svojem potovanju na vshod, je samo posebe umevno.

Španski karlisti t. j. pristaši don Carlosa, so se jeli živahneje gibati. Poročajo namreč, da so karlistični vodje jeli že dovažati orožje v Španijo. Seveda se jim to vedno ne posreči. Tudi najstarejši

sin don Carlosa biva že skrivaj v Španiji in čaka trenutka, ko bo treba prijeti za orožje.

Mohamedani na Kreti so nezadovoljni z novoimenovanim nadkomisarjem princem Jurijem. Šesti del se jih je že izselil. — Takoj po prihodu princem se sestavi guvernerski svet, ki bo nekako ministerstvo v malem. Mogoče se konečno vendar enkrat uredi razmere na Kreti.

Kaj novega po Slovenskem?

Na Kranjskem. — Deželni predsednik kranjski je postal za svojo osebo cesarki namestnik. — V Novem Mestu so blagoslovili novi krasni most čez Krko. — Na Jesenicah je v krčmi plesal neki 45 leten oženjen delavec. Šel je domov, a žena je še ostala v krčmi. Drugi dan so ga našli vtopljenega v vodovodu. — Presvitli knez in škof ljubljanski je daroval za „Pripravniki dom“ 500. — V „Zvezi“ predaval je č. g. prof. Tomo Župan o „Družbi sv. Cirila in Metoda“ z ozirom na cesarjev jubilej. — V Novem Mestu so na smrt obsodili vdovo Ano Modic, ker je umorila svoje nezakonsko dete.

Na Štajerskem. — Volitve v okrajno bolniško blagajno v Celju so izpadle neugodno. — Na železnici Velenje — Spodnji Dravograd bodo imele vse postaje dvojezične napise in razglase. Tako je vsaj obljubil železniški minister v Ljubljani. — V Rajhemburgu so ustanovili Reifeisenovo posojilnico. — V Št. Jurju ob Taboru razsaja že dalje časa vročinska bolezen.

Na Koroškem. Tudi koroške slovenske občine se oglašajo za vseučilišča in nadsodišče v Ljubljani. Čast jim! — Ustavili bodo fužine v Löllingu. 800 delavcev zgubi delo. — Mrtvega novorojenca so našli v odprtem studencu na Čavi. Nečloveško mater iščejo. — V Beljaku je šel pod vlak V. Liegl, 28 letni sin tamošnjega bukvarja. — Pogorelo je posestvo Ignacija Kostveina v St. Jakobu. Zgorelo mu je vse.

NOVICE.

Gorica.

Naročnikom.

Zadnji mesec že končuje, a mnogo naših naročnikov še ni poravnalo naročnine. Obračamo se do teh, da vendar enkrat store svojo dolžnost. Radi bi bili na čistem z računi, zato prosimo gg. naročnike, da takoj pošljejo zaostalo naročnino. Pomisliti treba, da listi ne živijo od zraka, marveč od naročnine.

Nakaznice, za naročnike, ki še niso poravnali računa, smo priložili današnji številki. Ako bi bila kaka pomota, naj se nam oprost.

Obletnica posvečenja prevzvišene kneza in nadškofa je bila v sredo. V stolnici je bila slovesna sv. maša. Bog ga ohrani še mnoga leta!

Dr. Franč. L. Rieger, slavni češki prvoboritelj praznuje danes svoj

osemdeseti rojstni dan. Vsi Čehi brez ozira na stranke danes slave moža, ki je osivel v narodovi službi, ki je vedno delal iz najčistejše ljubezni do svojega naroda. Slava mu!

Novi stolni dekan msg. Alojzij Tomšič je bil minulo saboto umeščen.

Odlikovanja. — Povodom cesarjeve 50-letnice so bili odlikovani v Primorju:

Bivši namestnik v Trstu *Rinaldini* je dobil baronstvo; skof poreško-puljski, mons. dr. *Flapp* je dobil red železne krone druge vrste; istrski dež glavar dr. *Campitelli* komturni križ reda Franca Jožefa z zvezdo.

Viteški križ Franca Jožefa so dobili: Anton Acquarolli, župan v Zagradu, Urban *Golmajer*, dekan v Tomaju, Jos. *Kragelj*, dekan v Tolminu, pl. *Premerslein*, notar istotam, prof. En. *Majonica* v Ogleju, dr. Eg. *Schreiber*, ravnatelj realke v Gorici, A. *Trevisan*, dekan v Gradišcu, Štefan *Vidulich*, drž. pravdnik v Gorici, Jak. *Cristofaletti*, lekarnar v Gorici, zemlj. davč. ev. nadzornik v Trstu A. *Macák*, dr. Andr. *Stanger* v Voloskem.

Ravnatelj drž. obratne šole v Trstu *Hecky* je dobil naslov vladnega svetnika; naslov cesarskega svetnika je dobil fizik v Gorici dr. Ar. *Luzzatto*.

Zlali križec za zasluge s krono so dobili: naddavkar *Mihael Andrejčič* v Gorici, Angelo *Casagrande* v Ajdovščini, župan *Kastelic* v Materiji, župnik *Zamlič* v Voloskem, višji oficijal *Žbena* v Trstu.

Šolski vodja *Bunc* v Kastvu, Jos. *Forčič* v Preserju, postni kontr. Fr. *Leban* v Gorici, Fr. *Logar*, župan na Serpenici, Jos. *Pavlica*, župan v Rihembergu, so dobili zlati križec za zasluge.

Srebrni križec za zasluge sta dobila: M. *Lavrenčič*, nadučitelj v Št. Petru pri Gorici, in F. *Pečenko*, obč. tajnik v Belcu.

Nova maša. 8. decem. na praznik brezmad. spočetja imel je prvo sv. mašo v semeniški kapeli novomašnik č. g. Fr. *Setničar*. Končal je že lansko leto bogoslovje. Radi mladosti je moral čakati na posvečenje. Med tem pa je bil na glasb. konservatoriji v Regensburgu. Upamo, da ohrani izvrstno moč v mestu, da začne orati divjo ledino v cerkvenem petju. — Novomašniku: Na mnoga leta!

Društvo „Sloga“ je imelo v ponedeljek odborovo sejo. Med drugim je prišla v razgovor tudi trditve „Slov. Naroda“, da je polit. društvo „Sloga“ oficijelno prosilo uredništvo „Slov. Naroda“, naj goriškim učiteljem ne odpre predalov lista.

Odbor je sklenil podati v domačih listih to-le pojasnilo:

Dne 4. novembra so bila odposlana uredništvom „Edinosti“, „Naroda“, „Slovenca“ in „Slov. Lista“ doslovno enaka pisma v zasebno informacijo o položaju na Goriškem. Pismo je končalo takole: „Na ta pojasnila se odbor nadeja, da slavno uredništvo bo previdno nasproti dopisom, ki bi imeli namen hujskati proti deželnim poslancem v celoti ali posamič ter proti političnim osebam ali korporacijam v naši deželi.“

Iz tega je torej razvidno, da v tem pismu ni bilo govorjenja, naj „Narod“ goriškim učiteljem zapre predala, marveč se ga

kmalu se je ponosno zravnal rekoč: „Stori, kar ti drago. Telo moje moreš vpreči v jarem, duše moje pa ne moreš vpreči v jarem tvoje vere. Samo eno želim od Boga, da ti od srca odpustim, kakor sam upam, da mi bo tudi On odpustil.“

Kar je *Hamza Beg* ukazal, to se je tudi zgodilo. Turki so se zelo čudili, ko so videli, kako grof dan na dan s slabim kljusetom orje. Ali to žalostno stanje ni trpelo dolgo. Sam Szapary je spoznal, sodeč po raznih dogodkih, da se je nekaj neprijetnega zgodilo v sultanovi vojski.

„Kaj hočemo storiti z grofom, ako bomo morali bežati?“

„Najbolje bo, da ga ubijemo“, pravi eden.

„Morda ga bo *Hamza Beg* vzel seboj v Drinopolje“, doda drugi.

Tretji pristavi: „Kaj pa potem, če se *Hamza Beg* več ne povrne?“

„Tedaj bo moral grof umreti“, se je glasil odgovor.

Iz vsega tega se je dalo sklepati, da se je moralo nekaj izrednega zgoditi in grof Szapary je zato srčno hvalil Boga.

„Rad umrjem, o Bog“, tako je molil grof, „ko je tako tvoja sveta volja.“

Toda grof Szapary takrat ni umrl. (Dalje prih).

LISTEK

OČE NAŠ.

(Iz hrvaščine K. Dvorjanec).

Daj nam danes naš vsakdanji kruh.

Življenje ima pogosto veliko težav. Blagor človeku, ki se v vseh nadlogah zateče k Bogu in vanj zaupa.

Vdova *Terezija*, mati petih malih otročičev, je bila v veliki stiski; še skorje je *Matija* imel, ki jo dala lačnim otrokom. Zbrala jih je krog sebe in rekla: „Poklekajte, otročiči, in prosite ljubelega Boga, da se nas usmili in nam pomaga.“

„Mati, ali je ljubi Bog bogat?“ vpraša eno dete.

„Bogat je, bogat, dete moje, in mogočen.“

„Ali nam bo dal kruha?“

„Gotovo ga bo dal, samo če ga boste lepo prosili, saj pravi sam: Molite in prejel boste.“

In otročiči so sklenili roke ter pobožno molili: „Oče naš . . . Daj nam danes naš vsakdanji kruh.“

Najstarejši med njimi, deček sedmih let, je vzel torbico in odšel v šolo. Nič ni zajutrkoval in tudi kosila se ni udeležil. Na poti v šolo je šel mimo cerkve.

Vrata so bila odprta. Deček malo postoji, potem pa vstopi v cerkev, da bi pred altarjem ponovil molitvico, katero je molil doma z bratci in sesticami. Prestopivši cerkveni prag poklekne in pobožno moli: „Dobri nebeski Oče! glej pet malih otrok nas je, pa nimamo ničesar jesti. Naša mati nimajo ne moke, ne kruha. Ti si pa bogat, mogočen, usmiljen in dobrotljiv. Pomagaj nam, da ne umrjemo od lakote; pomagaj nam in naši dobri materi.“

Po tej lepi molitvici, katero je molil polglasno, naglo otide v šolo.

Vračajoč se iz šole domu je premišljeval, je-li jim je dobri Bog kaj poslal. Ko pa pride domu ves vesel zakliče: „Ljubi Bog je gotovo poslal svojega angelja, ker vidim cel hleb belega kruha in poln jerbas jedil. Mati ali je vse to iz nebes prišlo?“

„Ne iz nebes“, odgovori mati, „pa vendar nam je to poslal usmiljeni Bog. Ko si ti danes v cerkvi molil in prosil Boga pomoči, te je slišala neka pobožna gospa, ki je ginjena vsled našega uboštva, vse to poslala. Zahvali se zato ljubemu Bogu, ki je uslišal tvojo prošnjo in nam dal več, kakor si prosil. Ti si ga prosil kruha samo za danes, ali poslal ga nam je toliko, da ga bomo imeli dovolj več dni. Otroci moji, zaupajte na Boga, vdajte se njegovi modrosti in dobroti, in vas bo zmeraj podpiral in varoval.“

je le opozorilo, kakošen je položaj v deželi, ter se ga prosilo, naj bo previden proti huj-skajčim dopisom. In teh je bilo žal v „Narodu“ prav veliko, ki so na nečuvnen način napadali poslance v veselje vlade in nasprotne klike. Mi svetujemo gg. učiteljem, naj stvarno in mirno razpravljajo o svojih težnjah, opuste pa tako pisavo, kakoršna je bila dosedanja, ker le škoduje slovenski stvari. O vzrokih abstinence in namenih slovenskih poslancev je obširno razpravljala „Soča“. Da je tudi „Soča“ glede načina pisave grešila, smo omenili že zadnjič. Stvarno pa „Soči“ ozirom na položaj v deželi ne moremo prigovarjati.

Slov. kat. del. društvo obhajalo je cesarjevo petdesetletnico s slovesno sv. mašo in govorom v jezuitski cerkvi na Travniku v nedeljo 4. dec. ob 8½ zjutraj. Velika cerkev bila je polna občinstva raznih stanov. Ogromna večina so bili delavci. Z velikim zanimanjem so sledili izvrstnemu govoru g. dr. A. Pavlice. Sv. mašo imel je ob veliki asistenci g. Dr. Jož. Pavlica.

Pel je jako dobro mešan zbor: „Lipp, Schützengemeinschaft“. Bilo je to nekaj nenavadnega v Gorici, kjer imajo v zakupu vse petje v cerkvah trije goriški krokarji. Izuril je pevce naš solkanski rojak g. M. Komel, učitelj v pokoju, kateri orglja pri sv. Ignaciju. Mogočno je odmevala od visokih obokov velike cerkve po sv. maši cesarska pesem v našem jeziku. — „Corriere“ in vsa lepa družba modro — molči.

Po sv. maši bila je napovedana odborova seja. Odposlala se je udanostna brzojavna čestitka na Nj. Velikanstvo.

Z zadovoljstvom belježimo veselo gibanje med slov. goriškim delavstvom. Naprej!

Trg sv. Andreja je bil močno obiskan. Krasno vreme je privabilo nebrojne množice iz vseh krajev dežele. Trgovci niso s kupčijo nič posebno zadovoljni. Mnogo pa jih je gotovo šlo na limanice raznim židovskim agentom, ki na vse pretege upijejo na trgu in vsiljuje svoje blago. Kdaj bodo naši ljudje pametni? Zastonj vendar nobeden — žid že najmanj — ne more dati dobrega blaga. „Del. prijatelj“ je povedal, da je mož kupil obleko pri takem kričacu. Popoldne pa jo je prinesel nazaj in jo ponujal agentu z enim goldinarjem — zgube.

Mladini pa je dan — prostosti. Pride v mesto, pohaja po ulicah in ogleduje razne zmote za otroke. Koliko krvavih grošev izgine za nepotrebne otročarije. Kako „diven“ prizor je gledati fante na konjičku in dekleta v vozičkih „Ringelšpila“. Ta dan je zopet pokazal kako malo varčnosti je med našim ljudstvom.

Dva večera v goriški čitalnici. Beseda, katera je bila v nedeljo zvečer je dobro uspela. Nič čudno, saj izvrstne moči so že na glas.

Dobro se je obnesel tudi „Miklavžev večer“ na praznik, 8. dec. zvečer, Častitamo!

Le eno obžalujemo, da moramo mi Slovenci z vsemi svojimi društvi se potikati po tujih prostorih, kateri ne zadostujejo potrebi. Vsaka veselica in tudi vsako zborovanje nam je v to nov dokaz. Ali ni temu odpomoči? Žal, da je za sedaj nujnejših življenjskih potreb in da ne moremo priti do lastnega „Doma“.

Trgovsko-obrtna zadruga je imela v novembru 80.678 kron 97 vin. prometa. Posojil se je izplačalo do 1. decembra 285.671 kron 48 vin. Vložilo se je do 1. decembra 146.206 kron 68 vin. Število združnikov je naraslo na 991 s 1847 deleži.

Razsvetljava je bila v mestu, dne 1. dec. zvečer krasna. Nekatere hiše so se posebno odlikovale. Razsvetljene so bile celo hiše najzagrizenih irredentašev. — No strah je lepa reč!

Vojaška maša 2. dec. je bila v cerkvi sv. Ignacija. Po maši so vojaki pred cerkvijo defilovali pred voj. dostojanstveniki. Za tem so se v vojašnicah razdelile svetinje.

„Corriere“ pravi: Grofica Attems podarila je zastavo v ruskih barvah. Povedali smo, da je darovala krasno cesarsko zastavo. — Lažjavi kljukec“ jo že stakne, samo da obrekuje.

Župani v goriškem okraju so se v sredo posvetovali. Sklenili so izjavo, katero dobi ministerski predsednik kot do-datek k interpelaciji o slovenskih zastavah v Gorici. Župani protestujejo proti nečuvnemu postopanju goriškega redarstva ter tirjajo popolno zadoščenje za žalitev.

Ako se v mesecu časa njih prošnji ne zadosti, položijo vsi podpisani župani svojo župansko službo.

Temeljni kamen zavodu za uboge, onemogle so z veliko slovesnostjo vložili dan cesarske slavnosti za Gradom blizu ru-deče hiše. Podestà Venuti je imel govoranco **Sleparije v Pliskovici.** Iz neke vasi, katere za enkrat ne imenujemo, je odpotoval v torek poln voz ljudi v Pliskovico gledat Mater božjo. V vas je prišla neka babura ter jih nagovarjala naj gredo v Pliskovico na božjo pot. Kakih 20 žensk je res šlo na led, ter se odpeljalo v Pliskovico. Tam so ostali z dolgim nosom, ker Mat. božje niso videle.

Uživale pa so to izredno veselje, da so poslušale pridigo iz davna že prošle-gulega pliskovskega „preroka“. Poslušale so ga tako vestno, kakor nikdar domačih dušnih pastirjev ne ter v prvem navdušenju sklenile prositi, da se jim ga pošlje za kapelana. O ti uboga ženska pamet! Mi pa svarimo ljudstvo, naj ne gre na lim-takim sleparjem. Oblasti pa opozarjamo, da ukrenejo potrebno, da se ne ponove škandal, kakor pred leti.

Iz Solkana. Solkanci smo slovesno obhajali cesarjev jubilej. Na predvečer bile so vse hiše razsvetljene. Po občini je godel naš mladi tamburaški zbor, ki prav dobro svira. Opomniti moram, da so si tamburaši sami priredili godala, kar je gotovo zanimivo. Na slavnostni dan je bila ob 9. uri slovesna sv. maša, katere se je udeležilo starešinstvo ter verno ljudstvo.

Za čitalnično zastavo, v l. 1848. za-stava Narodne straže v Gorici, so korakali možje, ki so tedaj bili pri narodni straži. Navdušenje je bilo veliko. Toda po sv. maši se je razglasilo, kaj se je godilo v „Sol-skem domu“. Ljudstvo je bilo silno raz-burjeno radi nečuvnega nasilstva, nav-dušenje pa se je splošno ohladilo. V kupo veselja namešali so nam pelina.

Na Trnovem so cesarjev jubilej pose-bno slovesno praznovali. Na predvečer je pritrkovanje zvonov in streljanje to-pičev oznanjalo slovesni dan.

Krasna razsvetljava in velikanski kresji po vrhovih so oznanjali dolincem, da tu biva zvesti slovenski rod. Na slavno-sti dan pa se je vsa vas praznično odela, okrašena z krasnimi narodnimi trobojni-cami in cesarskimi zastavami. Ob 9½ je za cesarsko zastavo korakalo vse moštvo tukajšnje županije, na čelu starešinstvo in c. kr. gozdarsko osebje v cerkev, ki je bila natlačeno polna, kakor na največje shode. Po kratkem nagovoru č. g. kurata je pričela slovesna služba božja, ki je končala s zahvalno pesmijo. Po sv. maši je imelo starešinstvo slavnostno sejo, v kateri se je sklenila udanostna izjava presv. cesarju ter v spomin jubileja da-rovalo „Solškemu domu“ 100 goldinarjev Slov. Alojzijevišču 10 gld., za cesarjev spomenik v Ljubljani 20 gld. Zelo pa nas je potem poparila vest v gonji policije proti slovenski zastavi.

Iz Biljane se nam poroča, da so posebno slovesno praznovali 50letnico vla-danja z razsvetljavo, streljanjem in slo-vesno službo božjo. Da ni manjkalo zastav se ume samo posebi. Žal da se je pri streljanju zgodila nesreča. Sin občinskega čuvaja je streljal s samokresom, ter se po nerodnosti vstrelil v palec leve roke. Zdravnik v Korminu mu je zavezal rano, ter upamo, da ne bode zlih posledic.

V St. Petru se je tudi kaj lepo, obhajala slavnost petdesetletnice našega presvetlega cesarja. Že predvečer so za-vihrale cesarske in slovenske zastave iz vseh poslopij in ob zdravi Mariji, ko je zadonelo ubrano pritrkovanje zvonov, so zažarele vse hiše v lepi rasvetljavi. Naj-lepše je bil okrašen z mnogobrojnimi lu-dčami grad in vrt grofa Coroninija. Vi-soko v zvoniku so se prižigali bengalični ognji in pred razsvetljeno cerkvijo so spuščali rakete in druge umetne ognje. Drugo jutro je bila slovesna sv. maša ob 8. uri. Pred sv. mašo je pripel pred cerkvijo visokorodni g. grof Coronini, naš župan, po kratkem nagovoru svetinje od-služenim vojakom. Ta dan je bil res praz-ničen, nikjer se ni delalo na polji.

Popoldne je razdelil g. baron Jurij Locatelli mej tukajšnje reveže 50 gld. Svoje kmete je povabil na bogato južno in vsakemu izmed njih je odpustil 5 gld. najemščine. — Za to dobroto se mu ubogi in kmetje javno tukaj prav toplo zahva-ljujejo.

Enako so vse vasi po moči najslo-vesnejše obhajale petdesetletnico ljublje-nega vladanja.

V Vrtojbi je po požaru tovarne „pri fulminantih“ mnogo delavcev brez dela in to sedaj po zimi. Sliši se, da jim ponuja delo neka graška tovarna.

Za železnico čez Karavanke in proti oni čez Ture in Predelj je 300 po-slancev v državnem zboru vložilo prošnjo. Ta vest je provzročila veliko žalost med prebivalstvom po soški dolini. Upamo pa, da vlada ne nakloni vsega Kranjem ter

železnico čez Karavanke spelje skozi Bo-hinj na Sv. Lucijo. Ali naj Goriška res še vedno ostane ločena od ostale Avstrije?

Pomlad in poletje v zimi. Od zas-topnika banka „Slavije“ pod Čavnom pre-jeli smo lepo darilo za novo leto. Poslal nam je jabolk in češp, ki ravno dozere-vajo, pa tudi cvetja od crešenj, sliv in divjega kostanja. Trdi, da, ako pojde tako naprej, bodo crešnje dozorele v februa-riju, jabolka in hruške pa konec aprila. Tako bode tudi Lokavec pod Čavnom pričel kupčijo s zgodnjim sadjem.

Gorelo je v Biljani. Zgorela je hiša in hlev kmeta Jakoba Korenjaka. Zgo-rela je tudi krava v hlevu. Posestnik je bil ravaravan.

Za Alojzijevišče. Ob praznovanju 50l. presv. cesarja nabrala med zavednimi Rihbenberžani g. Burgstaller in Tonče Zaj-čev za „Šolski dom“ in Alojzijevišče, vsa-kemu 6 tl. 50 kr.

Društvo „Šolski dom“. (XXVII. izkaz od 1. nov. do 1. dec.) Kot ustanov-nica je pristopila Bratinova gostilna v Ajdovščini z donoskom 100 gld.

Vplačali so:	gld.
Sivec Fr., učitelj na c. kr. vadnici.	5.—
Orešec Fran, c. kr. profesor, za mesec november	1.—
Jeronkov France v Gorici, 3. obrok ustanovnine	25.—
Podgornik Fr. iz Gorenje Tre-buše	5 —
Združeni Trnovci in Voglarji v županovi gostilni 2.14 gld. med šumom ravno tam na-bral Fr. Leban še 1.85 gld.	
skupaj	4.—
„Mladinoljub“ v Gorici 3. o-brok ustanovnine	10.—
Bevek, vikar v Zapotoku, 4. obrok ustanovnine	10.—
Valentinčič Štefan, vikar v Mir-niku, 3. obrok ust.	20.—
V krčmi pri „Ovčarju“ na Tr-novem so darovali za „Šolski dom“: Batič 50 kr., St. Ri-javec 20 kr., Pavlin 21 kr., in drugi 2.10 gld.	3.—
Občina Prvačina na račun u-stanovnine še	20.—
Županstvo v Lokvi na Krasu Rakovšček Jos. v Kobaridu dal za „Žganovega“ z žganjem politega zamorca	2.38
Pahor Anton, vikar v Krom-bergu, na saldo ustanovnine	30.—
Bratina Anton, vikar v Dober-dobu	5.—
Klanjšček Fran. kaplan v Kam-njah, na račun ustanovnine še	15.—
Abram Filip. kaplan v Črnicah Županstvo v Abveru, in sicer starašinstvo določilo 5 gld., župan nabral pri Francinovi svatbi 6.68 gld.	11.66
Gostilna Bratinova v Ajdovščini na račun ustanovnine	70.—
Izkaz. v „Soči“ št. 90 dne 11. novemb.	95.57
Izkaz v „Soči“ št. 82 dne 18. novemb.	20.13
Kodre Ivan, župnik v Sv. Križu	10.—
Skupaj	370.74
Vsled prejšnjih izkazov	21.553.67
Do 1. dec. došlo torej v gotovini	21.924.41

Odbor društva „Šolski dom“.

V pokritje dolga 2600 gl. — V spomin cesarjeve petdesetletnice so dalje poslali Alojzijevišču (II. izkaz): Slavna županstva: Tomiu 10 gl., Bovec 10 gl., Slivno 10 gl., Deskle 10 gl., Opatjeselo 10 gl., Štjak 10 gl., Rihenberg 10 gl., Medana 10 gl., Vojsčica 5 gl., Črniče 10 gl. Preblag. gg. grof Alfred Coronini-Cronberg 10 gl., dr. Jan. pl. Premierstein c. kr. notar 10 gl., Matija Jonko. župan 10 gl., dr. Aleksij Rojic 10 gl., Fr. Zuchiat, posestnik 5 gl., Oskar Gabršček, hotelier 10 gl. Preč. gg. Fr. Ceket 10 gl., Iv. Kodre 10 gl., Lovro Ivančič 10 gl., Ant. Batagelj 10 gl., Alfonz Blažko 10 gl., Andr. Tabaj 10 gl., Jos. Kosovel 10 gl., Iv. Rojec 10 gl., Jos. Golob 10 gl., Iv. Kelavčič 10 gl., Iv. Kolavčič na-bral v Solkanu 10 gl., dr. Ant. Gregorčič državni poslanec 10 gl., Alojzij Bratina 10 gl., Martin Zucchiati 10 gl., Peter Vuga 10 gl., Štef. Kerkoč 10 gl., Ant. Sfiligaj 10 gl., Andr. Žnidarčič 10 gl., Alojzij Pipan 10 gl., monsieur Stefan Kafol 10 gl., monsieur Matija Kravanja 10 gl., Andr. Leban, vodja 10 gl., Joahim Jereb 10 gl., Filip Abram 10 gl., Sacer-dos sexagenarius 10 gl., dr. Jos. Pavlica 10 gl., Andrej Mesar 10 gl., Ignacij Va-lentinčič 5 gl., Župnijska Št. Viška Gora 12 gl., Jos. Slunder 10 gl., Jožef Kra-njec 10 gl. Zadnji izkaz 450 gl. Skupaj 950 gl.

Rojaki! Razposlali smo 260 pozivov in nakaznic. Ako ustrežete vsi naši želji

poplačali bomo dolg in s tem najlepše proslavili petdesetletnico presvetlega ce-sarja Franca Jožefa I.

Za Alojzijevišče so poslali (izkaz XXI. 1898): Bl. g. Marija Uršič trgovka v Kobaridu 2 gl. Starasine občine Pod-gore svoj prispevek za pregledovanje ra-čuna 12 gl. Gostje pri g. Fr. Gruntarju v Smarjah 5 gl. Goriška tiskarna 3 gl. 70 kr. Svatje pri cerkveniku v Bihen-berku 5 gl. Preč. g. Karol Čigon obresti 4 gl. 50 kr. V Črnicah nabrali 27 gl. Vipolže 170 klg. krompirja, 180 klg. sirka in 30 klg. fižola. Občina Solkan 236 klg. krompirja, 262 klg. turšice, 56 klg. ječ-mena, 18 klg. fižola in 61 klg. repe.

Vsega mogočnega Bog naj stotero po-verne vsem našim dobrotnikom!

Trst-Istra.

Pevsko društvo k. „Kolo“ v Trstu priredi v nedeljo 18. t. m. veliki koncert v gledališču „Politeama Rossetti“, pri ka-terem nastopi prvič društveni mešani tam-buraški zbor. Razpored koncertu je:

Razpored: 1. S. I. Spaček: „Naša srca“, koračnica po narodnih motivih, u-dara tamburaški zbor. 2. A. Jeklič: „Pev-čeva spomladanska“, možki zbor s sa-lo-spevom baritona. 3. F. A. Sančudič: Slo-vanska lira“, krona slovanskih pesmij, udara tamburaški zbor. 4. Hugolin Sat-tner: „Po zimi iz šole“, mešani zbor. 5. T. V. Tomašek: „Sladke misli“, valček, udara tamburaški zbor. 6. Anton Förster: „Ljubici“, veliki mešani zbor. 7. Jos. A. Krov: „Spomin na Zlato Prago“, veneč-českih pesmij, udara tamburaški zbor. 8. F. A. Vogel: „Cigani“, mešani zbor s samospelom baritona. 9. Hr. T. Vogrič: „Bogomilovo slovo“, arija iz opere „Jam-ska Ivanka“, z brač solo, udara tambu-raški zbor. 10. Hrabroslov Volarič: „Lahko noč“, mešani zbor. 11. Teodor Höbig: „Kako si krasna“, brzopolka, udara tam-buraški zbor.

Zasluzena lekcija grofu Goëssu.

— Tržaški namestnik je šel v Rovinj. Hotel je posetiti tudi predsednika trgo-vinske zbornice. Ali ker ni naznanil svo-jega dohoda, ga predsednik ni čakal v zborničnih prostorih. Šel je torej na za-sebno stanovanje. Ali tamkaj je grof Goëss nakrat zgubil vso svojo prijaznost in se je na kratko poslovlj po 75 sekun-dah (— takó natančno so preračunili! —) ne da bi podal roko predsedniku trgov. zbornice. — Kaj je bilo? V pred-sobi je zapazil namestnik slike — Vi-toria Emanuela in Mazzinija; slike avstr. cesarja gotovo ni bilo poleg. Rovinjska „Idea Italiana“ in za njo drugi lahonski listi se pa zdaj iz namestnika še norčujejo. — Mi dostavljamo: Takó je malone po vseh lahonskih hišah. Grof Goëss je zdaj sam priča, kakó je pri nas na Primor-skem v tem oziru! — Radovedni smo: ali bo poročal o tem na merodajnem me-stu? Njegova dolžnost bi bila! — Ali ni časa! Treba pritiskati Slovence, ker so prebedasto glasni v nekem nepojmljivo nečimernem patrijotizmu!

Trst je bil na predvečer cesarje-vega jubileja krasno razsvetljen Sicer pa je bilo tudi takrat mnogo odličnejših hiš, ki so blestele v popolni temoti. Patrijo-tična društva so priredila obhod po mestu.

Velika tatvina v Trstu. Po noči od 2. na 3. dec. so tatje udrli v manu-fakturno trgovino Luka Hazze. Prodrli so skozi strop ter odnesli denarja v zne-sku 1050 gld. Tatovom še niso na sledu.

Slovensko pridigo pri sv. Ja-kobu v Trstu je obiskal ml. škof trža-ški. Propovedoval je kapelan Stemberger. Ljudstva je bila polna cerkev. Škof se je na svoje lastne oči prepiral, kako po-trebna je slovenska pridiga pri sv. Ja-kobu, katero pa hočejo žido-lahoni iz golega verskega in narodnega sovraštva odpraviti. Upamo, da bode presvetli se-daj iz lastne skušnje dal pravi odgovor sovragom cerkve in slovenskega naroda.

Ali je res italijanščina jedini razpravni jezik na tržaškem sodi-šču? Ne. Državni pravdnik Chersich je na neki razpravi tirjal od predsednika, da se izjava izvedencev pisana v nem-ščini prestavi na italijanski jezik, ker je ta razpravni jezik tržaškega sodišča. To vam je bilo veselje v Izraelu radi te izjave. Piccolo jo je širokonostno izrab-ljal, češ sedaj je italijanščina avtentično potrjena na naših sodiščih. Toda navdu-šenje je kmalu ohladil mrzel curek. Drugi dan je lamreč predsednik v ime državnega pravdnika izjavil, da na trža-škem sodišču italijanščina ni jedini raz-pravni jezik. Tako je prav. Vsakemu svoje.

Hrvatski gimnazij v Vrniku. Italijanski listi so sila razburjeni, ker so zvedeli, da misli vlada zasnovati hr-vatski gimnazij v Pazinu. Seveda so ta-koj stopili na dan z dobrimi sveti, ter svetujejo vladi, naj tak gimnazij usta-novi v Kastvu ali Vrniku. Zakaj pač

niso nasvetovali kateri se bolj odročni kraj. Vlada pa, če že osnuje gimnazij, osnovati ga mora v središču in to je Pazin. Marsičemu se bode morala gosпода laška še privaditi. Seve da je vsaki začetek težak.

„Naša straža.“ Daljni ustanovniki z Goriskega gg. Andr. Gaberšček, lastnik tiskarne 200 K, Blazij Grča, župnik in dež. poslanec 10 K. Redni udje: Adela Mozetič, učiteljica v Solkanu, Anton Grbec, kapelan v Volčah, Ciril Vuga, bogoslovec v Gorici, Jožef Abram, bogoslovec v Gorici vsaki po 1. K. Slovenci pristopajte k prepotrebni „Naši straži“.

Drugi izkaz prispevkov slovenskih občin za cesarjev spomenik v Ljubljani. Za cesarjev spomenik so dalje darovale občine: Dole nad Idrijo 20 gld., Kamnagorica 20 gld., Dedendol pri Zatičini 25 gld., Predvor 20 gld., Radovljica 50 gld. in Domžale 75 gld.

Čast takemu dekletu. (Resnična dogodba.) Dekle slovensko in neka žena prideti v štacuno kupovat blago. „Dajte mi dobro mero“, — reče žena. „Mera in vaga v nebesa pomaga!“

Trgovec: „E, kaj nebesa, — nebesa imamo tukaj!“

Žena: „Kam pojdete pa po smrti, če imate nebesa tu?“

Trgovec: „Pa v pekel!“ — Zraven stoječi pomočnik mu pomaga s šaljivo opazko.

Dekle vidno užaljeno, rezko povpraša. „Ali ste kristjani vi drugi?“ — **Žena:** „Morda ste judje; — če ste judje, jaz ne pridem več kupovat k vam!“

Dekle: „Jaz tudi ne več, če ste judje!“

Ta opazka je trgovca v živo zadela, zato odvrne nekako pomirljivo: „E, vsaj se moramo kaj pošaliti!“

Dekle: „Prav; — če se šalite, pa šalite so s kako drugo rečjo; takih šal jaz ne morem slišati; — ali ne veste kaj je pekel!“

Trgovec: „Vsaj še ni prišel noben nazaj povedati!“

Dekle: „Vsaj je prišel Jezus, — ali vam ni zadosti?“

Trgovec v vidni zadregi: „Dosti, dosti, — res je, — pa — vsaj nisem rekel nič hudega; — saj sem le rekel, da imam nebesa tukaj!“

Dekle: „Jaz jih pa nimam tu, rada rada bi jih imela tam! Pa vi ste tudi rekel, da po smrti pojdete v pekel; a jaz bi bila zelo žalostna, če bi vi šel v pekel, in Bog daj, da bi noben ne šel v pekel.“

Trgovec ves ugnan reče: „Bog daj, Bog daj, da bi ne šel!“

Ali so učeni: Jaka sreča na poti Luko: „Hej Luka, ali že veš, da vam hočejo mrtvašnico uzeti!“

Luka: Per moj, pa kdo to pravi? **Jaka:** E včeraj sem bil ravno slučajno v Suhemdolu in glej šmenta, kaj sem čul.

Luka: E povej no! same radovednosti me bo konec.

Jaka: Poslali so sem, šment ga vedi odkod, sem iz Skočidola našemu predstojniku, da naj pošlje nemudoma tja mrtvašnico.

Luka: He, he — pa ali je res ravna naša mrtvašnica v Suhemdolu tako znamenita. — Saj si jo videl Jaka.

Jaka: Še počenega groša ni vredna. Vrat nima, skozi okna brije burja, tako da v njej še mrtvi niso varni.

Luka: No bo nič! Pa že mora nekaj posebnega imeti na sebi naša mrtvašnica?

Jaka: E kaj ima — streho ima na sebi drugega nič. —

Luka: Pa povej še enkrat Jaka, kako je zahteval tisti učeni gospod.

Jaka: Pisal je, da naj mu nemudoma pošlje naš predstojnik mrtvašnico.

Luka: Beži, beži, on je morda mislil mrtvarški list!

Jaka: To bo, to — So pa učeni ta gospod, da imajo mrtvaški list za mrtvašnico.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

zvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinijejšega za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila zvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Štev. 722

2—3

op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil III. četrtleta t. j. mesecev

julija, avgusta in septembra 1897

začne v

ponedeljek, dne 12. decembra 1898.

in se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavnice in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 9. novembra 1898.

Ant. Koren,

trgovec v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko, porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okna, reže in napravi okvirje za zrcala in podobe.

SAUNIC & DEKLEVA

V GORICI

v Nunski ulici štev. 14-16.

Velika zaloga

šivalnih strojev

in

dvokoles

raznih sistemov kakor tudi iz

BOMBUSA.

Lastna mehanična delalnica za popravljanje

dvokoles in nikliranje.

Odlikovan fotografski ateljer

ANT. JERKIČ

v Gorici

na Travniku št. 11.

poddružnica v Trstu na Akvedotu štev. 25

priporoča se svojim rojakom v mestu in na deželi.

TISKOVINE

za šolo

v italijanskem slovenskem in hrvatskem jeziku.

v Hilarijanski Tiskarni

v GORICI

po najnižjih cenah.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo no-oo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: Francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf) ter drugo u to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmerni cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin

trgovca v Semeniški ulici št. 1, v hiši, kjer je „Trgovsko-obrtno-zadruga“.

Čebelno-voščene sveče

priporočam prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbništvom, ter slavnemu občinstvu.

Za pristnost jamčim z 1000 kr.

Z veleštovanjem udani

J. Kopač,

V GORICI, Solkanska cesta štev. 9.

Razpela iz kovine in niklja	Rožnivienci in podobe	Solnice svetnikov iz porcelana
Nogovice možke in ženske		Torbe in kovčki
Razna obuvala	Rokovnice volnene in suknene	Pipe ustniki in cevi

JOŽEF CULOT

Gorica, Raštelj št. 2.

Velika zaloga raznovrstnih iger, oprava za božično drevo, in igrače za otroke.

Svoji k svojim!

E. SUSTERSIČ & C.

v Stolni ulici št. 13 nasproti veliki cerkvi.

Usojata si priporočati slavn. občinstvu in rojakom svojo

Veliko zaloga krojnega (manifakturnega) blaga

vsake vrste za možke in ženske obleke, kakor tudi vsake vrste modernega blaga za vsak stan, perilo in evlil iz prvih tovarov, volno in žimo za blazine itd.

Vse se prodaja po jako znižanih cenah in se ne bojimo nobene konkurence. Postrežba je točna.

Svoji k svojim!

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Podpisanec uljudno naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril 13. oktobra t. l.

ново zalogo pohištva, ogledal, slik itd.

v Gosposki ulici št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Priporoča se posebno novoporočencem za preskrbo vseh mobilij, kakor tudi vsega pohištva, po najnižjih cenah.

Dajalo se bode tudi na obroke, bodisi mesečne ali tedenske. Zagotavlja točno postrežbo in ukusne izdelke po naj-novejših zahtevah te stroke. — Nadeja se obilega obiska iz mesta in dežele, belježi z odličnim spoštovanjem

Anton Breščak.

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

FRANC LEBAN

srebrar v Gorici

ulice Municipio št. 8.

Priporoča se prečastiti duhovščini cerkvenim predstojništvom in podpirateljem domače umetnosti v najnatančnejše izdelovanje monštranc ciborjev, kelihov, tabernakelnov i. t. d.

Strelovode iz bakra v ognju pozlačene najboljše iznajdbe, kakor tudi vsakovrstno popravo in pozlačenje.

Staro blago popravi, pozlati in posrebr. Vse iz najboljše kovine v poljubnem slogu in po nizki ceni.